

Opracowane wytyczne i rekomendacje na podstawie pogłębionych wywiadów.

Na podstawie całodziennego eventu online ("konsultacje z siecią fińskich ekspertów Education Finland") i spotkań face to face z nauczycielami i ekspertami OE, uwzględniono i zaimplementowano wytyczne i rekomendacje fińskich i polskich ekspertów OE co do scenariuszy edukacyjnych outdoorowych, e-przewodnika Outdoor Education PO POLSKU oraz narzędzi do pomiaru wzrostu kompetencji w ramach Outdoor Education (OE), czyli „Karty Samooceny Ucznia OE” oraz „Karty Samooceny Nauczyciela OE” .

Zespół znanej i cenionej sieci fińskich ekspertów edukacyjnych, pracujących w jednostkach edukacyjnych należących do sieci eksperckiej Education Finland wraz z polskimi ekspertami OE nakreślił następujące wytyczne i rekomendacje dotyczące wszystkich produktów innowacji Outdoor Education PO POLSKU.

WYTYCZNE I REKOMENDACJE

1. Rekomendacje ogólne, dotyczące PRZEWODNIKA Outdoor Education PO POLSKU:

- konieczność wyraźnego powiązania przewodnika z pozostałymi elementami innowacji (20 scenariuszami edukacji outdoorowej oraz Kartami Samooceny Ucznia i Nauczyciela) poprzez odpowiedni wstęp i zakończenie PRZEWODNIKA
(ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak oraz Kirsti Oulasmaa, zespół Sense Consulting)
- konieczność wielokrotnego podkreślania w PRZEWODNIKU, iż podczas budowania modelu/programu nauczania należy pamiętać o tym, iż edukacji outdoorowej (czyli praktycznego podejścia do zdobywania wiedzy w procesie uczenia się), nie należy postrzegać jako alternatywnej formy świadczenia edukacji; należy podkreślać tam gdzie to możliwe iż edukacja outdoorowa musi być traktowana jako część podstawy programowej, nauczanej i ocenianej w praktyce (ekspert ds. OE, Kaija Arhio)

- konieczność podkreślania roli partnerów i ekspertów w edukacji outdoorowej; przy okazji kolejnej edycji przewodnika lub jako osobny przewodnik należałoby utworzyć minimum 20-stronicowy opis o networkingu, budowie baz partnerskich, punktach bazowych do edukacji leśnej i wiejskiej

(ekspert ds. OE, Panu Päivärinta, Kirsti Oulasmaa, Maciej Jędrzejczak)

- konieczność rozbudowania w przyszłości przewodnika pod kątem podkreślania roli nauczycieli jako facylitatorów (z rozbudowanym opisem metod pracy i funkcji facylitatora) edukacji outdoorowej oraz podkreślania konieczności przejścia z polskiego (i rosyjskiego) upodobania do behawiorystycznych teorii nauczania (również) w środowisku outdoorowym do zastosowania w praktyce konstruktywistycznych teorii nauczania

(ekspert ds. OE, Panu Päivärinta)

- korekty ortograficzne i interpunkcyjne

(zespół Sense Consulting, metodyk-Agnieszka Kozłowska)

- scenariusze powinny być instrukcją, inspiracją do tworzenia własnych scenariuszy, powinny być jak "przepisy na ciasto", należy więc takie komendy stosować zwracając się do nauczycieli czytających scenariusz

(metodyk-Agnieszka Kozłowska)

- uwzględnienie standardów dostępności (wprowadzenie tekstów alternatywnych)

(ekspert ds. dostępności, Łukasz Wolff)

2. Rekomendacje ogólne, dotyczące wszystkich scenariuszy edukacyjnych Outdoor Education

PO POLSKU:

- każdy scenariusz musi być ujednolicony w formie i zasadzie podziału na części, które określają ZADANIE WPROWADZAJĄCE, ZADANIE GŁÓWNE oraz PODSUMOWANIE

(ekspert ds. OE, Panu Päivärinta, Kirsti Oulasmaa, Kaija Arhio, Maciej Jędrzejczak, zespół Sense Consulting, metodyk-Agnieszka Kozłowska)

- każdy scenariusz powinien zawierać osobny, gotowy element określony jako "informacja dla ucznia/rodzica" (oddzielenie informacji przerywaną kreską-do wycięcia tekstu)
(ekspert ds. OE, Panu Päivärinta, Kirsti Oulasmaa, Kaija Arhio, Maciej Jędrzejczak)

- każdy scenariusz zawierający kartę pracy / polecenie dla uczniów powinien być zaznaczony przerywaną kreską-do wycięcia tekstu)
(ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak oraz Kirsti Oulasmaa, zespół Sense Consulting)

- każdy scenariusz musi podkreślać 3 podstawowe elementy edukacji outdoorowej wg podziału Gilbertsona, Bates, Mc Laughlin & Ewert (sprawności fizycznej, rozwoju interpersonalnego lub umiejętności edukacyjnych oraz relacji ekologicznych)
(ekspert ds. OE, Panu Päivärinta)

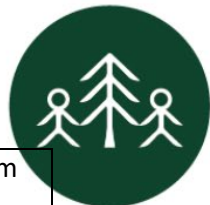
- każdy scenariusz powinien również zawierać tematy: nawiązujące do podstawy programowej, rozwijające kompetencje przekrojowe (praca w grupie, komunikatywność, kreatywność) oraz rozwijające kompetencje fizyczne i relacje z przyrodą
(ekspert ds. OE, Panu Päivärinta, Maciej Jędrzejczak)

- korekty ortograficzne i interpunkcyjne
(zespół Sense Consulting, metodyk-Agnieszka Kozłowska)

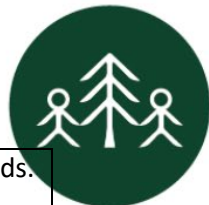
- każdy scenariusz powinien uwzględniać standardy dostępności
(ekspert ds. dostępności, Łukasz Wolff)

3. Rekomendacje szczegółowe, dotyczące poszczególnych scenariuszy:

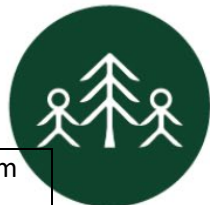
Nr scenariusza edukacyjnego	Rekomendacje eksperckie dotyczące detali zostały skorygowane w Wordzie przez jednego lub kilku ekspertów OE
Scenariusz edukacyjny nr 1 DAJ SIĘ ZAINSPIROWAĆ NATURZE (szkoła ponadpodstawowa)	Ekspert ds. OE, Maciej Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalania Ostrowskiej)

Scenariusz edukacyjny nr 2 POMAGAMY ZWIERZĘTOM PRZETRWAĆ ZIMĘ (grupy przedszkolne, 5-6 lat)	Ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalarii Ostrowskiej) Ekspert ds. OE, Ada Bończyk (Lasy Państwowe)
Scenariusz edukacyjny nr 3 POSZUKIWANIE ŚLADÓW I TROPÓW, KOMUNIKACJA W PRZYRODZIE (szkoła podstawowa)	Ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalarii Ostrowskiej) Ekspert ds. OE, Ada Bończyk (Lasy Państwowe)
Scenariusz edukacyjny nr 4 BEZPIECZEŃSTWO W TERENIE (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa)	Ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalarii Ostrowskiej) Ekspert ds. OE, Ada Bończyk (Lasy Państwowe)
Scenariusz edukacyjny nr 5 SENSORYCZNA WĘDRÓWKA PO LESIE (przedszkole/szkoła podstawowa, 5-10 lat)	Ekspert ds. OE, Joanna Nawrocka-Rohnka (Fundacja Leśne Dziki) Ekspert ds. OE, Ada Bończyk (Lasy Państwowe)
Scenariusz edukacyjny nr 6 OBSERWACJA DŹDŻOWNIC I KOMPOSTOWANIE (szkoła podstawowa, 7-12 lat)	Ekspert ds. OE, Ada Bończyk (Lasy Państwowe)
Scenariusz edukacyjny nr 7 W GRUPIE SIŁA! - ZAJĘCIA RUCHOWE Z ELEMENTEM WSPÓŁDZIAŁANIA W TERENIE (szkoła podstawowa)	Ekspert ds. OE, Alicja Zajęc (leśne przedszkole)
Scenariusz edukacyjny nr 8 ŚWIAT ROŚLIN – OD OKAZU DO UŻYTKOWANIA (szkoła podstawowa/ponadpodstawowa)	Ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalarii Ostrowskiej)
Scenariusz edukacyjny nr 9 W POSZUKIWANIU WIOSNY (przedszkole/szkoła podstawowa, 5-10 lat)	Ekspert ds. OE, Maciej Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalarii Ostrowskiej)

Scenariusz edukacyjny nr 10 ETNOBOTANICZNY SPACER W DOLINIE RZEKI - W POSZUKIWANIU INSPIRACJI DLA EKO- PRODUKTÓW (szkola ponadpodstawowa)	Ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak Ekspert ds. OE, Ada Bończyk (Lasy Państwowe)
Scenariusz edukacyjny nr 11 GRA ZESPOŁOWA W TERENIE: „BOHATERSCY, NIEUSTRASZENI, WALECZNI” (szkola podstawowa/ponadpodstawowa)	Ekspert ds. OE, Alicja Zając (leśne przedszkole)
Scenariusz edukacyjny nr 12 NASZA PRZESTRZEŃ PRZYSZKOLNA NA RZECZ KLIMATU (szkola podstawowa kl. 7-8 , szkola ponadpodstawowa)	Ekspert ds. OE, Kaija Arhio (Centria UAS)
Scenariusz edukacyjny nr 13 PICKNIC TIME (grupy przedszkolne)	Ekspert ds. OE, Kaija Arhio (Centria UAS)
Scenariusz edukacyjny nr 14 ODKRYWAMY ROLĘ ZMYŚŁÓW W PRZYRODZIE (szkola podstawowa)	Ekspert ds. OE, Panu Päivärinta, Oivanki Outdoor Education Centre
Scenariusz edukacyjny nr 15 WIOSENNY SPACER Z GEOGRAFIĄ (szkola ponadpodstawowa)	Ekspert ds. OE, Panu Päivärinta Oivanki Outdoor Education Centre Ekspert geografii – Kamila Krzesińska
Scenariusz edukacyjny nr 16 ROŚLINNE DRZEWO ŻYCIA W SŁOWIAŃSKIM KRĘGU (szkola podstawowa)	Ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalarni Ostrowskiej)

Scenariusz edukacyjny nr 17 MIKROŚWIAT DOKOŁA MNIE (szkoła ponadpodstawowa – liceum)	Ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalanii Ostrowskiej)
Scenariusz edukacyjny nr 18 FITOTERAPIA – O ROŚLINACH I ICH DZIAŁANIU NA ORGANIZM (szkoła ponadpodstawowa – liceum)	Ekspert ds. OE, Natalia Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalanii Ostrowskiej)
Scenariusz edukacyjny nr 19 KOLOROWY ANGIELSKI W NATURZE (grupy przedszkolne, 4-6 lat)	Ekspert ds. OE, Kaija Arhio (Centria UAS)
Scenariusz edukacyjny nr 20 ŚLADAMI NASZYCH PRZODKÓW (szkoła podstawowa, 11-15 lat)	- Ekspert ds. OE, Maciej Jędrzejczak (Centrum Edukacji Regionalnej Kasztalanii Ostrowskiej) - Ekspert historii, Adriann Pińska

4. Rekomendacje ogólne, dotyczące zestawu narzędzi do pomiaru wzrostu kompetencji w ramach OutdoorEducation (OE), czyli „Karty Samooceny Ucznia OE” oraz „Karty Samooceny Nauczyciela OE”:

- powiązanie „Karty Samooceny Ucznia OE” oraz „Karty Samooceny Nauczyciela OE” z pozostałymi elementami innowacji oraz określenie w jaki sposób i przez kogo narzędzie może i powinno być stosowane podczas pracy z innowacją
(cały zespół ekspertów)

- „Karty Samooceny Ucznia OE” oraz „Karty Samooceny Nauczyciela OE” mogą i powinny być dowolnie podyfikowane i informacja o tym powinna być przekazana nauczycielom i dyrekcji w PRZEWODNIKU
(ekspert ds. OE, Panu Päivärinta)